

Bakalářský/ diplomní/ specializační seminář

Král a ti druzí ve středověké České koruně

Anotace

Seminář je určen zájemcům o politické, společenské a kulturní dějiny rozvíjející se na území České koruny od 14. století do počátků raného novověku. Probírány jsou otázky týkající se panovnického dvora a rezidencí, symbolů a rituálů, mecenášství, právní kultury, vzdělanosti, pozornost je věnována šlechtě, jednotlivým rodům jejich společensko-politickém postavení i kulturně společenské úloze.

Výuka se modifikuje podle konkrétních témat zadaných studentských pracích a je pojímána v širších souvislostech zemí České koruny. Důležitou součástí programu seminářů tvoří práce s prameny, zvláště editovanými. Probírány jsou také metodologické přístupy, které mohou posluchači využít při psaní své práce, jakož i obecnějším teoriím, které mají dopad na nahlížení a studium středověké společnosti. Některé prameny, literatura a studentské texty jsou analyzovány kolektivně. Jedna hodina v semestru je dle možností věnována vhodně zvolené exkurzi.

Výstupem kurzu je písemná absolventská práce typově odpovídající profilu studijního plánu každého jeho účastníka.

Cíl předmětu

Prohloubení znalostí o české společnosti pozdního středověku a reflexe historického vývoje v odborné literatuře, včetně nejnovějších trendů a výsledků výzkumu. A zároveň také získání praktických zkušeností s badatelskou prací a písemnou verifikací provedeného výzkumu.

Podmínky zakončení předmětu

Obecné:

aktivní účast na seminářích (tolerovaná absence do 30%) – při případné distanční podle pokynů účast na online výuce a plnění zadaných úkolů.

Bakaláři historie (jedno- i dvouoboroví), kteří zahájili studium v roce 2019 a později:

2 x Z + 2x Zk, celkem 8 kreditů, tj. každý rok 4 kredity

Zápočty jsou udělovány v obou rocích za plnění dílčích fází přípravy absolventské práce a za jejich představení a kolektivní prodiskutování tématu, literatury a využitelných pramenů v rámci semináře. Zkouška za rozpracovanou část absolventské práce, v prvním roce rozvržení tématu, rozbor pramenů a literatury, v druhém roce dílčí výsledky bádání a jejich využití v bakalářské práci (min. 10 NS stran).

Bakaláři historie (jedno- i dvouoboroví), kteří zahájili studium do roku 2019 včetně:

2x Z + 2x Zk, 5 kreditů

Zápočty jsou udělovány za plnění dílčích fází přípravy absolventské práce, za představení tématu, literatury a využitelných pramenů a jejich prodiskutování v rámci semináře. Zkouška za rozpracovanou část absolventské práce, v prvním roce rozvržení tématu, rozbor pramenů a literatury, v druhém roce dílčí výsledky bádání a jejich využití v bakalářské práci (min. 15 NS stran).

Studenti historie se zaměřením na vzdělávání (bc.)

specializační seminář Z+Z, 5 kreditů

volitelný diplomní Z+Zk, 5 kreditů

Zápočet se udílí za představení zadaného úkolu, který se váže k zaměření semináře a badatelského zájmu studenta. V případě, že student píše práci na druhém oboru, odevzdá esej na vybrané téma (do 10 NS). V případě pokračování v druhém roce bakalářského studia, odevzdá rozpracované téma práce a zdůvodněný výběr literatury. V posledním roce odevzdá rozpracovaný text bakalářské práce (min. 15 NS).

Studenti navazujícího magistra historie (3x Z, klauzurní práce v 2. roce), kredity 2x3 (I. rok), 3+7 (II. rok), celkem 16 kreditů.

Zápočty jsou udělovány za průběžné představování výsledků badatelské práce, jejich precizování v diskusi v rámci semináře. Klauzurní práce představuje buď rozpracovaný text diplomové práce, nebo samostatnou práci na téma zvolené studentem v rámci zaměření semináře (min. 15 NS).

Studenti učitelství historie pro SŠ (mgr.):

historicko-didaktický seminář Z+Z, 6 kreditů

volitelný diplomní seminář Z+Z, 5 kreditů

Zápočet se udílí na základě diskuze nad zaměřením studenta v rámci semináře (lze vztáhnout k praktické pedagogické přípravě). V případě, že student píše práci na druhém oboru, odevzdá esej na vybrané téma (5 NS). V případě pokračování studia na oboru historie odevzdá na konci roku návrh projektu a zdůvodněný výběr literatury. V druhém roce se zápočet udílí po diskusi nad odevzdanými částmi závěrečné práce (min. 10 NS v každém semestru).

Výběrová literatura

- ALTHOFF, Gerd, *Die Macht der Rituale. Symbolik und Herrschaft im Mittelalter*, Darmstadt 2003
- BOBKOVÁ, Lenka (ed.), *Integrační a partikulární rysy českého státu v pozdním středověku. Korunní země v dějinách českého státu I*, Praha 2003
- BOBKOVÁ, Lenka – VELÍČKA, Tomáš, *Jan Zhořelecký, třetí syn Karla IV.*, Praha 2016
- *Člověk českého středověku*, edd. Martin Nodl – František Šmahel, Praha 2002.
- ČORNEJ, Petr, *Tajemství českých kronik*, Praha 1987, 2. vyd. 2005.
- DVOŘÁČKOVÁ-MALÁ, Dana/ ZELENKA, Jan, *Curia ducis, curia regis. Panovnícký dvůr za vlády Přemyslovců*, Praha 2011
- DVOŘÁČKOVÁ-MALÁ, Dana, *Královský dvůr Václava II.*, České Budějovice 2011
- DVOŘÁČKOVÁ-MALÁ, Dana, Holý Martin a kol. *Děti a dětství od středověku na práh osvětenství*, Praha 2019
- *Dvory a rezidence ve středověku*, I-III, edd. Dana Dvořáčková/Jan Zelenka, Praha 2007-2009
- HOFFMANN, František, *Středověké město v Čechách a na Moravě*, Praha 2008.
- IWAŃCZAK Wojciech, *Po stopách rytířských příběhů*, Praha 2001
- IWAŃCZAK Wojciech, *Lidé meče, modlitby a práce*, Praha 2012
- KRÁL, Pavel, *Mezi životem a smrtí. Testamenty české šlechty v letech 1550-1650*. České Budějovice, Historický ústav Jihočeské univerzity 2002.
- *Lesk královského majestátu ve středověku. Pocta prof. Františku Kavkovi k nadožitým 85. narozeninám*, edd. Lenka Bobková/ Mlada Holá, Praha 2005
- MACEK, Josef, *Česká středověká šlechta*, Praha, Argo, 1996.
- MACEK, Josef, *Jagellonský věk v českých zemích (1471-1526)*, I-IV, Praha 1992-1999
- MEZNÍK, Jaroslav, *Česká a moravská šlechta ve 14. a 15. století*, Sborník historický 37, 1990, s. 7-36.
- LE GOFF, Jacques, *Kultura středověké Evropy*, Praha 1991.
- LE GOFF, Jacques, *Středověký člověk a jeho svět*, Praha 1990.

- NEJEDLÝ, Martin, *Fortuny kolo vrtkavé. Lásky, moc a společnost ve středověku*, Praha 2003.
- *Paměť urozenosti*. Praha, Nakladatelství Lidové noviny 2007
- PETRÁŇ, Josef, *Skladba pohusitské aristokracie v Čechách. Úvod do diskuze*, AUC - Philosophica et historica 1, 1976, Studia historica XIV. Proměny feudální třídy v Čechách v pozdním středověku, s. 9-80
- *Rituály, ceremonie a festivity ve střední Evropě 14.-15. století*, edd. Martin Nodl/ František Šmahel, Colloquia mediaevalia Pragensia 12, Praha 2009
- *Rituál smíření. Konflikt a jeho řešení ve středověku*, edd. Martin Nodl/ Martin Wihoda, Brno 2008
- SEIBT, Ferdinand, *Lesk a bída středověku*, Praha 1999
- ŠIMŮNEK, Robert, *Rezidenční dvory české šlechty v pozdním středověku*. In: Dvory a rezidence ve středověku. 2. Praha, Historický ústav, 2008, s. 285-325
- ŠIMŮNEK, Robert – LAVIČKA, Roman, *Páni z Rožmberka 1250–1520. Jižní Čechy ve středověku. Kulturněhistorický obraz šlechtického dominia ve středověkých Čechách*, České Budějovice 2011
- ŠMAHEL, František – BOBKOVÁ, Lenka (edd.), *Lucemburkové. Česká koruna uprostřed Evropy*, Praha 2012